

Megjelenik minden csütörtökön. — Előfizetési ár: egész évre 4 frt, fél évre 2 frt, negyedévre 1 frt. — Hirdetések ára: 4 hasábos petitsor 8 kr. Az előfizetési pénzeket a Szent-István-Társulat igazgatóságához, a kéziratokat a lap szerkesztőségéhez (IV. Lövész-utca 13. sz.) kérjük küldeni.

Budapest, 1886.

44. szám.

November 4.

Örömdal. *)

*Jelige: »Köszöntünk néped szent apostola
Köszöntünk áldott, jó Atyáknak!«
Mindszently.*

Minő zaj járja át Esztergom ős várát,
Mi zúgás harsog át Sionunk vén falán?
A szöke vén Duna megifjodott talán
S felpezsdült habjai tört gáton zúgnak át?
Az ének árja reng a templom csarnokán,
Az ének árja reng, a dalnak árja zúg...
A dalnak árja zúg az ősi vár fokán.
Visszavert hulláma szél szárnyára kelve,
A két testvér-hazát harsogva bejárja,
Zengi ezrek ajka, zengi ezrek nyelve:
Biboros Atyánkra szálljon az Údv árja!

Örülj te vén orom, vigadj te ősi rom,
Öltsd fel vállaidra biboros köntösöd,
Ne bánd, ne szégyeneld, ha könnyel öntözöd:
A könnyű tiszta gyöngy, szép ék a biboron.
Egy nemzet sír veled mosolygó könyveket;
Egy nemzet könye rezz, egy nemzet szíve ver:
A szív hálát dobog, a könnyű üdvét kér.
S mit milljó szív dobog s milljóknak esd könye,
Imában egyesül s az égi trónhoz hat:
Óh népek Istene, tekints ma e földre
S kegyelmed adja meg, mit kér ez áldozat!

Örülj szép Hunnia, rég volt ily ünneped!
Sötétlő ködlepel borul-e szét a tón,
Ha kelő nap hinti sugárit biztatón?
Emésztő bánatod' talán nem szünteted,
Ha régi fényedet feltűnni láthatod?
Mi nagy volt, nem mult mind, sirbolt nem takarja,
Feltűnt a régi mult, nagy ősök nagy sarja:

*) E szép költeményt a nov. 4-én a budapesti papnevelő intézetben megtartott jubileumi ünnepélyen nagy hatással szavalták; a t. költő szíveségéből legelsőbben is lapunkban lát napvilágot, miért is szívélyes köszönetet mondunk a t. szerzőnek. A szerkesztő.

Asztriknak szelleme, Pázmánynak lelke él!
El hát a bánatot! dalt harsogj Hunnia!
Mig érted ily szív ég s imája égbe kél:
Napodnak nem lehet bánatba hullnia!

Vigadj hát Hunnia Fiadnak ünnepén,
Dicsőült homlokát babérral fonjad át!
Ezüstös fűrtire nyújts arany-koronát!
Jutalmat kér a félszázados honfi rény.
Kinek hő kebelén virrasztott honi gond;
Ki mindent áldozott, ha kért a hon java;
Akinak gondja csak — Isten és hon vala:
Hazája háláját kiérdemelte tán!
... Homályos ott arany, hol erény fénye ég —
Harsogjon hát a dal Kárpáton s Adrián:
Áldjon meg nagy Főpap, áldjon meg a jó Ég!

Félszázad óta vívsz bajnokul Siomnál
Gyűlölet-nyilakat lőtt a vak hitetlen
Magasan lobogó zászlódra, a melyen
Szeretet a jelszó! De te nem lankadtál!
Feldobbant rá szived s tán könyved kiesordult...
De e szívdobbanás csak áldást hirdetett,
Csillámló könyveden szív békéje rezgett.
Megszentelt ajakad ihletett szavára
Varászló érzelem szállott a lelkekre,
Fölpattant a szívek rozsdásult bűn-zára:
S legelső fohásza Érted szállt egekbe.

Ihletett ajkadról az ige szétáradt:
S új élet sarjadzott, hit s tudás felvirult.
Haj de alig virradt, haj de alig pirkult,
Megjelent a sátán szétdulni munkádat!
Magára ölté az álbölcsek köntösét,
Hogy a csalhatatlan tudományt megdöntse.
S a szakadás mérgét hazánkra kiöntse.
De őrt állt az igaz tudomány fölkejtje
Magasra emelve lángló szövétnekét:
S szégyenülve hátrált az álbölcs elöle
Újra fény övezte honunk sötét egét!

Kebledre öleltél koldust és szenvedőt
 Arra a kebelre, melyet bibor fődött —
 Pedig mily ür van a bibor és rongy között!
 A sebre balzsamod gyógyító enyhet szőtt...
 Az éhező szegény — a nyomor gyermeke
 Szégyenpir nélkül vett kezeiből segélyt!
 Jóságod hirdeti dicsérő, röpke hír:
 De többet mond a köny, az árvák hív könye,
 Melynek enyhült árja az egekig felsír:
 Áld meg Jótevőnket, óh árvák Istene!
 Áldás és szent dana árad el szerteszét;
 Föl dalra hát, mi is! fel ifjú társaim,
 Harsogjon vig öröm a dalnak árjain!
 Tisztelni jöjjetek félszázad érdemét!
 ...Ez ősz pap megtanít szeretni nemzetet
 S imádni Istened' — te ifjú Levita!
 Előtted a hosszú pálya-ut még nyitva:
 Ide hát tanulni! nyitott könyv e kebel,
 Aranyos betűkkel írta rá félszázad:
 Embert mi tesz nagygyá — bíborig mi emel?
 Kit erény vezérel, utjára fény árad.

Vezérünk ünnepe! öröme kis sereg!
 Fel a lengő zászlót, előre kis csapat!
 A szívnek hurjain zendüljön meg a lant
 S mit annyi szív dobog, mit annyi ajk rebeg:
 Zengje el dalunk is — az ifjú szív dala.
 Szeretetvirágból kötözzünk koszorút,
 Mely közé gyöngyékül a szemnek könye hullt,
 S gyermeki dalunk, mely szívből száll-fakad:
 Hallgasd meg Istenünk ez öröm glóriát,
 S kegyelmed adja meg, mit kér ez áldozat!

Bedy Vincze.

Az árva.

— Elbeszélés. —
 (Folytatás.)

II.

Öt év mult el az előbbi fejezetben elmondott esemény óta; történetünk színhelye is változik, a fővárosban vagyunk. Csernekiné csak ritkán jön a fővárosba, inkább szeret a cserneki kastélyban tartózkodni; itt a vidéken ő az első személy, háza a vidék előkelőinek gyűlhelye; büszkesége nem tűrte, hogy valaki fél vállról beszéljen vele, már pedig a fővárosban, a nagy társaságban, ilyesmi is megtörténhetett volna vele.

Cserneki Tivadar atyja halálakor külföldön utazott, Londonban kapta a hírt, hogy atyja jobblétre szenderült, távolabb volt, hogy sem atyja temetésére is eljöhethet volna. Általában Tivadar úrfi majdnem gyermekkortól fogva külföldön lakott, anyja úgy akarta, hogy kiképeztesse a külföldi intézetekben nyerje, a honi tanintézetek szemeiben semmit sem értek. Cserneki Tivadar történetünk idejében 25—26 éves fiatal ember volt, positiv tudománya nem volt éppen nagyon sok, de sok tapasztalással bírt, utazásai közben mindenre figyelt, és tapasztalásának sok hasznát vette a salonokban; modora előkelő és mint nagy birtoknak örököse, a társaságokban szívesen látott vendég vala. Már három éve mult, hogy hazájába visszatért s több-

nyire a fővárosban tartózkodott; a vidék, hol birtokai feküdtek, nem felelt meg igényeinek, csak néha napján fordult meg a cserneki kastélyban, hogy édes anyját látogassa meg, vagy ha pénzre volt szüksége. Anyja bálványozta fiát, fia volt az egyedüli lény széles e világon, a kit szeretett s kiért minden áldozatra képes lett volna. »Légy boldog e földön«, ezt súgta folyton fülébe. Tivadar úrfi követte is a jó tanácsot, boldog akart lenni és az élet mulandó élvezet után mohón kapott. Jellemének fővonása az önzés volt, saját énjé volt a központ, mely körül gondolatai, tettei forogtak.

A fővárosban vagyunk, egy fiatal ügyvéd elég kényelmes lakásán; a fiatal ügyvéd Csáty Jenő, a derék orvosnak, Csáty Károlynak fia, ki íróasztala előtt ül különféle iratok halmaza közt, vele szemben nagy úri non chalanceszal helyet foglal Cserneki Tivadar drága szivarjából bodor füstöt eregetve a légbe.

— Már látom, hogy ki nem kerülhetem a morális predikatiót, melyet tartani akarsz — szólott Tivadar barátjához a fiatal ügyvédhez — no hát csak kezd el, keresztény türelemmel fogom végig hallgatni.

— Igazad van, erkölcsi oktatást kellene tartanom, és bár csak volna szavaimnak annyi hatása, hogy jobb útra téríthetnélek. Mindenek előtt a pénzt jobban meg kell becsülnöd, mert nincsen az a mély kút, melyet ki nem lehetne meríteni, ha szünet nélkül folyton merítenek belőle.

— Kösönöm szépen a jó tanácsot, ... no, de folytasd csak...

— Igen, barátom, takarékosnak kell lenned ezen-túl; most még vagyonos ember vagy, de ha úgy folytatod, néhány év múlva tönkre vagy téve, már most is évi jövedelmed nagyon megapadt; te már a tőkét fogyasztod...

Tivadar e szavakra kissé meghökkent.

— De hát mit tegyek? a vidéken, a falun temessem el magam elevenen? ott járjak a mezőn, a szántóföldeken kora reggeltől késő estig a béresek, a juhászok után? inkább nem élni, mint ily életet élni!

— Nem értelek! meg nem foghatom, hogy a gazdaságot neked nem okoz örömet... Szent Isten! ha én csak tizedrészét bírnám földjeidnek, mily szenvedélyes gazdává válnék! De hagyjuk ezt; édes barátom mint mondtam, takarékosnak kell lenned; minek neked az a sok ló? kettő, három elég; minek az a sok csecse-beese, melylyel lakásodat túlhalmozod, s mi annyi temérdek pénzbe kerül? Mindezeket túl kell adnod, vagy legalább újakat szerezned nem szabad...

Cserneki Tivadar alig figyelt barátja szavaira, gondolatai másutt, messze tévedeztek; e pillanatban egy fényes, elegáns salon vonult el szeme előtt és abban egy fiatal leány szöke fürtjeivel, kék szemével, ki csak a minap is dicsérte előtte a falusi élet örömeit, felsorolta a sokféle áldást, melyet a munkás, jótevő birtokos szegényebb embertársainak boldogítására annyiféleképen oszthat...

A fiatal ügyvéd észrevette barátja szórakozását, vagy ha úgy tetszik, elmélyedését.

— Miről gondolkodol oly mélyen, Tivadar?! beszédem csak figyelmeztetés, de nem ijesztés akart lenni.

— Miről is beszéltél csak, miről is volt csak a szó? boesáss meg barátom . . . elgondolkoztam. . .

— Arról beszéltem — szóla mosolyogva az ügyvéd — hogy ezentul takarékosnak kell lenned, hogy jövedelmed évről évre fogy, és adósságaid napról napra szaporodnak. Én megtettem kötelességemet, figyelmeztettelek . . . tégy, a mint tetszik.

Többiben másról is akarok beszélni veled.

— Miről? — kérdezé Tivadar, csupán megszokásból, úgy hitte, hogy bármiről is fog beszélni barátja, az őt legkevésbé is fogja érdekelni. . .

— Már egy ízben beszéltem veled arról, hogy atyám irományai közt megboldogult atyád végrendeletét találtam, a széleken ellátva jegyzetekkel, melyek atyámtól eredtek; hogy a végrendelet nem birt kötelező erővel, egyedüli oka volt, mint jól tudod, atyádnak gyorsan bekövetkezett halála. Midőn erről beszéltem veled, te határozottan vonakodtál a végrendelet első pontját teljesíteni, de most . . .

— Most drága unoka-hugom bizonyosan hosszú, lamentábilis levelet írt hozzád, melyben elpanaszolja szomorú sorsát, hogy hónapok óta foglalkozás nélkül vagyon, hogy beteg volt és a többi, és most arra kér, hogy te légy pártfogója, és lágyítsd meg köszívemet, miszerint nyissam meg előtte tárczámat és küldjek neki vagy száz forintot — szóljt majdnem lélekzet vétel nélkül gúnyos hangon Tivadar.

— Nem erről van szó, unokahugod egy betűt se írt nekem — szóla nyugodtan a fiatal ügyvéd — hanem én e napokban egészen véletlenül felfedeztem holletét; unoka hugod senki más, mint a szép, érdekes özvegy Kéthelyi Katalin grófné társalkodónéja, Margit kisasszony, kit mindketten jól ismerünk . . .

— Mit beszélsz? Margit kisasszony! . . .

— A te unokahugod.

— Az nem lehet! — kiáltott Tivadar és arca egészen elhalványult, szeme lángolt, melle lihegett, mintha csak fuldokolna és levegő után kapkodott. — Az nem lehet! ismétlé a kétség hangján.

— Pedig úgy van! — viszonzá barátja fejével bólintva — az a kedves, szép leány, annyi finom műveltséggel és még is annyi természeti bájjal, a vonzó alak a te unoka hugod . . .

— Ismeri Margit kisasszony atyám végrendeletét? Mert, hogy tudja, hogy én nem bátyja fia vagyok, arról nem kételkedem.

— Valószínűleg . . . És te nem láttad őt azelőtt soha?

— Nem, soha! anyám akarta volt, hogy a külföldi egyetemeken végezzem tanulmányaimat; a szünidőket pedig utazásban töltöttem . . . De az a kérdés, valljon ismeri-e atyám végrendeletét?

— Valószínűleg, de bizonyost nem mondhatok.

Tivadar arca barátja e szavaira kipirult, szeméből harag lövelt.

— Te nagyon kedves vagy — válaszolt gúnyosan — átlátom álmodat, szerelmes vagy Margitba s tenmagad szolgáltatad kezéhez atyám végrendeletét

— Tivadar! kiáltott fel a neheztelés hangján Jenő, a fiatal ügyvéd.

— Mi tetszik? . . . de miért is izgatom fel magamat, tégy úgy, a mint tetszik, én jogos téren állok; bánom

is én, ha az egész világ is megtudja, hogy én nem voltam hajlandó egy ismeretlen lánynak, oly lénynek, ki anyám életét megkeserítette, házi boldogságát feldúlta, atyám szeszélyes intézkedése szerint száz ezer forintot oda dobni; örült volnék, ha ezt tenném.

E szavak után felkelt, — fogta kalapját és távozni készült. Csáty Jenő a fájdalom hangján mondá:

— Tivadar! ily hangulatban nem távozhatol, gyanúd sértő, hát hosszas barátságunk nem győzött meg őszinteségemről?

— Tégy úgy, a mint tetszik . . . Jó napot! — mondá vállvonva Tivadar — és a szobából távozott.

(Folytatása következik.)

Lelki óra.

VII.

Hét szentséget adtál nekünk
Végnélküli szent Szeretet!
E gyarló föld bűnös fia
Máskép boldog nem lehetett.

E hét szentség: csillagokból
Szépen fonott dics-koszorú.
Sugáriból közel s távol
Oszlik a bűn, e szív-ború.

VIII.

Nyolczad napon folyt először
A szerető Jézus vére,
S rácsapegett a szenvedő
Emberiség űs-sebére. . . .

Akkor nyerte azt a nevet,
A mely előtt térdre hullnak:
Az angyalok, az emberek
S lakói a mély pokolnak.

IX.

Kilencz óra hozta hírül
A teljesült áldozatot,
Melyet Jézus a keresztnek
Szent oltárán bemutatott.

Mélyen sebzett szíve vére
Örök áldást, üdvöt mutat
Mert a mennybe megtaláltuk
Általa a biztos utat.

X.

Tíz parancsot adott Isten
A zsidóknak Sína hegyen,
S meghagyta: e tíz parancsa
Örök szabály, törvény legyen.

Tartsuk híven törvényeit,
S akkor Isten lesz itt velünk;
S e földi lét, baj, kín után
Örök hazát, békét lelünk.

XI.

Tíz e negykor ment ki az Úr
S heverőket most is talált.
Ki küldte hát szállójébe
S megígérte nekik az árt.

Mily jó, szelid, s jutalmazó...
Szereti a munkásokat.
Nem maradok utolsóra:
Munka-kedvem ime fogadd!

XII.

Tizenkettő már az óra!
Milyen hamar múlik a nap!
Igye léte is... Óh boldogok
Kik imáznak s nem alszanak!...

A sír után nincsen idő!...
A pokolban sínylő lelkek
Kínjukban az idő után
Már hiába esdekelnek!...

(Németből.)

Bedak Mátyás.

Keresett és talált.

(Egy vén leány naplója.)

(Folytatás és vége.) *)

Márczius 25. 1834.

Már egész télen nyugtalanított Jankám betegsége és most már éppen kétségbe ejt. Folytonos bágyadtságról, hátfájásról panaszkodik. Már láza is van. Lassú sorvadás emésztí a szegény gyermeket és bármennyire biztat is az orvos minket, én nem remélek semmi jót. Szegény gyermek, jóformán nem is élt és már is itt akar hagyni minket.

Május 16.

Különös, mintha egy magasabb kéz érintette volna Janka lelkét, mióta porhüvelye oszladozni kezd szelleme kezd kibontakozni ama sötét éjből, mely fogva tartá. Már betegsége előtt is nagy haladást tett, most meg éppen fejlődik. Mindent tudni, érteni akar.

Kitűnő plébánosunk is átjő egy párszor hetenkint és bátorítja a beteget. Mennyi élvezettel hallgatja, ha Jézusnak a gyermekek iránti szeretetéről beszél. Ilyenkor úgy ragyognak nagy szeméi és túlvilági mosoly ül arcán.

Július 4.

Ma áldozott Janka először! Szegény gyermek! ő túlboldog volt e perczen...

Mindnyájan könyeztünk a virággal díszített teremben. Az öreg báró se győzte szeméit törölgetni.

Halkan sugá a kis beteg fülembe:

— Milyen boldog vagyok! oly boldog, hogy még ma szeretnék meghalni!

Július 26.

Ujra bezáródott a sírbolt, mely ma kedvencemet fogadta ölébe. Nyugodtan, mosolyogva szállt el Jankám lelke. Bármennyire fáj is e szegény gyermek elvesztése, mégis boldogít azon tudat, hogy egy jobb hazába tért, mielőtt a világ gyilkos lehelete érintette volna ártatlan lelkét.

Szeptember 4.

Lotti nénitől ma kaptam levelet. Kedves barátságos sorokat.

— » Ha hozzám akarsz jönni — írja többek közt — ha megakarod próbálni egy öreg, zsémbes vén leány

*) Lásd a »Kath. Hetilap« 42. számát.

mellett az életet és annak utolsó napjait megédesíteni, úgy jöjj, tárt karokkal várlak. Többiben ne hidd, hogy nálam egész hiábavaló, örömtelen életet fogsz élni. Jövedelmem ugyan nem nagy, de azért háztartásomnak is megvan a maga fíradozása. Meg vagyok győződve, hogy ha megismerted itt az embereket és a vidéket, ha meggondolod, hogy itt lesznek könyveid, zongorád, úgy jönni fogsz és meg leszesz utóbb elégedve.«

Kedves, jó néni! Hogyne mennék! A báróné ugyan marasztal, de mit csináljak én itt e nagy kastélyban egyedül? Ittlétemnek nincsen célja...

Münster szept. 15. 1867.

Nem tudom, minő sajtáságos érzés vett rajtam erőt, midőn e lapokat, melyek annyi hosszú éven át pihentek szekrényemben, ismét kezembe vettem.

Harminczhárom hosszú, boldog év telt el, mióta az utolsó sorokat írtam.

Azóta Lotti néninél Francziska nővéremmel új otthont alapítottunk és új, tevékeny élet várt reám.

Most már mindkettő elhagyott, az én jó anyai néném ősz hajával és fiatal szívével, aztán nemeslelkű nővérem is... és én ismét egyedül vagyok a földön.

Egyedül? — Nem, nem egyedül! Hogy is lehetnék elhagyatva, ha Istenem van mellettem, kinek kifoghatatlan jósága meg-megvigasztal. Szívem csak addig volt elhagyatott, míg nem tanulta meg, hogy mindenkor a magasba tekintsen az »Örökké élőhöz«, hogy benne bizzék és reméljen!

1868. január 25.

Az öregség magányos órái szaporodnak. Sok nap múlik el, a nélkül, hogy ismerős kéz kopogtatna ajtómon.

De nem lehet ez másképp? Azok közül, kik közel állottak hozzám, már sokan egy jobb hazába költöztek, másokat betegség köt a szobához, nekem pedig igazán nehezemre esik a lépcsőkön fel s alá járnai. Hála Istennek, hogy még jók a szemeim, legalább könyveimmel mulathatom magamat.

Néha jegyzeteket írok, mint fiatal koromban, de legtöbbször behunyom szememet és álmodozom a múltból. Ilyenkor megnépesül kis szobácskám. Előjömnek sorban a régi emberek, kik már nem e világban mozognak.

És minél jobban elmerülök a régiék, emlékébe, annál nyugodtabb lesz szívem és annál jobban vágyom hozzájuk a jobb, a szebb hazába.

Márczius 20.

Minden nap közelebb hoz a véghez. Érzem a növekvő fájdalmakon, hogy már nem tarthat sokáig, hogy egy hirtelen halál fogja elnémitani e szegény, nyugtalan szívet. Anyám ugyanezen bajban halt el és az orvos nem tudta kételyemet eloszlatni.

De lelkem nyugodt s nem retteg a haláltól. Üdvözítőm értem is meghalt a keresztfán, az ő irgalmasságában bizom.

»Én Jézusom, jöjj mielőbb!

(Németből)

Kempfné-Borostyáni Irma.

Az egyházi élet köréből.

Esztergom dicsősége.

Magyarország népei a legmélyebb tisztelettel ünnepelték a biboros primás ötven éves áldozási jubileumát. A társadalom minden osztálya, a magasan álló tróntól kezdve a legutolsó szegény gyuhójáig részt vett a főpap dicsőítésében. A sajtó csak ezzel foglalkozott, s míg ennek magyar része kegyeletes szavakban emelte ki a biboros primás érdemeit, melyeket áldásos pályáján az egyház és a haza körül szerzett, — a külföld sajtója a magyar primás közjogi s magas egyházi méltóságával foglalkozva, a római kath. egyház legnagyobb támaszát ismerte fel az ünnepléstől nyert kifejezést — ott szerény szavunk meghátrál, tollunk gyenge, hogy az ünneplők díszes csoportjában dicsőítsük a nagyot, kit a világ, az egyház és az állam legnagyobb fiának ismert el!

A hódolat és a tisztelet akkor bírja igaz becset, ha a szívből jő, ha távol a hivatalos formáság rideg közönyétől, a szeretet meleg hangján ünnepli a férfút, tisztelete tárgyát, — ha a lélek nemes érzelme adja meg az alapot, melyen az ünnep készül, a biboros primás ünnepe nem mondva csinált dolog volt. A szegény, kit a főpap oly szeretettel vesz körül, a gazdag, ki az erények példaképét látja benne, egyaránt elzarándokolt az ő városba, hogy üdvözölje a primást

Mikor október 28-án, az aranymise napján, a bazilika toronyórája elütötte a reggeli 5 órát, s egymásután többszörös ágyulövés hirdette az ünnep felvirradtát, — Esztergom kicsinyje-nagyja az utcán volt, az idegennek hemzsező tömege ide-oda támolygott. — mozgott minden, a miben élet volt. Minden ember a bazilika felé irányítá lépteit, s az öreg hegy, mely a magyar haza legdicsőbb napjainak s legszomorúbb éveinek tanúja volt, mely a fenségesen égfel emelkedő szentegyház óriási tömegét viseli hátán, — nem görnyedt meg a sokaság sulyától, azon magasztos pillanatok juthattak eszébe, melyeket a történelem fátyola takarogat a multból. — A templom környéke, a bazilika belseje 9 órára tömve volt néppel, — ember-ember hátán kapaszkodott s várta a magyarok biboros primását. — Megkondult a bazilika nagy harangja, kellemes zenével telt el a vidék, a méla kongás kedves viszhangja tompa zugással vegyült a várost környező hegyek ormai közé. — A primás megérkezett a bazilika portáléja elé. A papság bekiséré a templomba. Lassu léptekkel haladt a főpap, jóságos keze áldást osztott a népnek, mely azt tédre ereszkedve fogadta. A biboros a mellék oltár felé tartott, a hol a bazilika szentségét őrzik, letérdelt, imádkozott. — Oh! milyen ima lehetett az! — A kit az Isten kegyelme az erények oly díszes virágaival áldott meg, a ki a vallás szent tanait oly igazán átérzi, mint ő, az ünneplést. — a ki az emberiség örömeire él köztünk — az bizonyosan imádkozott azon egy-két perc alatt mindazokért, kiknek főpásztora, imádkozott ez édes hazáért, a melyre az ünnepi mise után szent áldását adá.

Az aranymisét nagyszerű fényvel celebrálta a biboros primás. Nem volt a nagy bazilikában ember, kinek lelke rideg maradt volna a fenséges szertartás alatt. Elhangzott a »Sanctus... sanctus... sanctus« a primás ajkairól. A zenekar az ünnepi mise illető részét intonálta azzal a művészi tökélyvel, mely a bazilika chorusát az egyházi zene legméltóbb képviselőjévé avatja ez országban. Az »urfelmutatás« közeledett, a közönség letérdelt, a főúr és a szegény, mély áhitattal imádá az Urat... E perczen a zenekar remek átmenettel a leggyengébb pianissimóba megy át s a pillanatban, midőn a bibo-

ros aranymisés az Ur testét felmutatja, felhangzik a magyar »Szózat« nemzeti dallama, a csengő hang felemelkedik az égbe s dicsőíti a fenséges régiókban a szent titkot, áldja a mindenhatót s dicsőíti az édes hazát.

Soha ember lélekemelőbb pillanatot nem élvezett: az érző szív, a vallás szent ihlete s a nemzet féltett kegyelete öszhangjában soha boldogabb nem volt. — Legyen áldott a főpap, ki ezt nekünk nyújtá!

Hummer Nándor.

TÁRCSA.

Az apostol. *)

(D. P.) Felsőzázad ormán gyujt hálatüzet Istenének Esztergom Főpapja, a magyar hercegprimás. Aranymisét mond aranytisza lélekkel. Az áldozó oltárt áldásos életének erényei ékítik a jó tettek gyémántfüzérével. És midőn az áldozó Főpap a Gondviselésnek hálat ad, hogy őt választá jötevő kezéül, az embermilliók szívéből is forró ima száll az égre, fohászszal terhesen, hálával ezért a gondviselő kézéért, fohászszal azért az égi kegyért, hogy e gondviselő kéz még sokáig árássa ránk áldásait!

Nem egy felekezet, hanem az egész nemzet szíve siet a jó Főpap ölelésére. És mikor Isten a Főpásztornak a nép kezével nyújtja át a nyáj szeretetéről tanuskodó pásztorbotot, a nép lelkének e nyilatkozásában Isten szólal meg: jó pásztor, legeltesd nyájamat tovább!

Simort, kinek egész élete egy nagy áldozat, a nép üdvének nem drágakövekkel ékes arany, sem a ragyogó szónoklatok pompája nem ünneplheteti méltón; legméltóbban tettei dicsőítik őt. Az árvák szemében olyan gyémánt csillog, melynek sugara égis hat, hogy visszalöveljen mint Istenáldás a jó főpap fejére, ki az árvák és szegények atyja. Az erkölcsi kincsek özönéről, melylyel híveit elárasztá, istenházak, iskolák maradandó monumentai beszélnek minden ékesszólásnál szebben. Aggok, ifjak, lelkészek, tanítók, az árviz nyomorútljai, betegek és ügyefogyottak serege hirdeti mennyen — földön, hogy éhezőknek ételt adtál, meziteleket ruháztál, betegeket gyógyítottál, szegények gyámola, földre szállt Gondviselés! A tudomány istennője szövétnekét hajtja hódolatra alázatában a nagy bölcs előtt; a művészet pedig két kézzel nyújtja koszoruját a szépért buzgó nemes műbarátnak. Az élet végtelen területén alig van mező, hol koszoruja számára nem teremne virág. A törvényhozó test ünnepli az alkotások mesterében a nagy törvényhozót, a ki szavak helyett tetteivel alkot az életnek törvényt. És nem marad el az ünneplők seregéből az sem, kinek ő szentel meg fejét a koronával — a jó magyar király. A Simorünnep nagy családi ünnepe a nemzetnek: fejedelem és nemzet egy szívdobbanással öleli át az aranyoltáron áldozó patriarchát.

Igy áll Isten és ember szeretetétől övezve a nagy áldozár a megdicsőülés magasságán; de a mi lelkünk előtt ott áll az élet barázdáin is a munkás magvető, midőn a társadalmi viharok szelében a megváltó szellem erkölcsi vetését hinti szét. Mikor a hitből és erkölcsből kivetkőzött tömeg rémülten kapkod a társadalom megrendülései közt mentő horog után, felemelő fenségében megjelenik a nagy apostol, hogy az üdvözítőt visszaadja a világnak, hogy az égi mester tanait és törvényeit visszahelyezze

* Fogadja szives köszönetünket a tudós tanár úr e közleményeért, mely korszerűsége miatt — nem kételkedünk — széles körben fog szenatiót kelteni, és kérjük egyuttal, legyen szives máskor is becses dolgozataival felkeresni szerény lapunkat.
A szerkesztő.

alapkőnek a megrendült társadalom sarkai alá, hogy a korhadt világ gyilkos levegőjében tisztító szelet és erkölcsi áramot indítson meg szellemével. Eget kér a földre, honnan a kor divata száműző az Istent. Istent kell újból oltárainkra emelni, hadd építse fel a hit és szeretet bércein az új társadalmat. Egyedül Isten lehet az az örök alap, melyen maradandó társadalmi világ emelkedhetik fel. Isten, hit és szeretet nélkül kietlen zürzavar az élet, melynek borzalmas forrongásában semmi sem szilárd és ellenség minden. Szeretet nélkül az ember egymásra törő dává, az élet létküzdelem, melyben az erős legyűri a gyengét, tűzben áll ur és munkás, erkölcs nem von korlátot a nemek között, késhegyen áll szülő és gyermek, az oltár pusztá rom, bomladozó család mellett dülög a társadalom. »Isten nélkül nincs religió, nincs vallás — mondá a Szent-István társulat nagy gyűlésén az ünnepelt Főpap, — vallás nélkül nincs család, nincs nevelés; család nélkül nincs birtok, nincs tekintély; birtok és tekintély nélkül nincs társadalom; társadalom nélkül fölösleges az állam, mely épen a társadalmi rend megóvásáért van hivatva.

A mai világ a szeretet kötelékeit szétépedeli és helyébe érdekkapcsokat tesz, rideg bilincseket az összeforrasztó rokonérzés helyett. Az ember áru a munkavásáron és kerek a nagy munkagépben, melylyé a kor féktelen nyer- és kéjvágya aljasítja az embertömegeket, hogy nyomorgó milliók kínos gépmunkájának gyümölcséiben egynehány lelketlen milliomos dözsölhessen. Hogy a munkás is ember, kinek lelke is van, szíve is, melyhez család, nő és gyermekek fűződnek a lét gyökérszálaival, azt a lelketlen és okatlan önérdék nem tekinti. Ha az embergép eltörött, kidobják szívtelenül, mint a tört kereket, habár nő és gyermekek üdvé, élete pusztul is a kidobott családfenntartóval. Ez az embertelenség, ez a rideg érdekhajászat dönti meghasonlásba a tömegeket a mai társadalmi »renddel«. Ez a vértagadó kizsákmányolás tüzei ellenséges csatarendekbe, a munkások tömegeit a munkaadók ellen. A felebaráti szeretet megtagadása gyújtja az igavonó tömegekben a gyűlölet tűzét. A romboló elemet aztán bűnös izgatók ostromra viszik társadalom, oltár, család, tulajdon, élet ellen. A tömegek testéből kivették az emberi lelket és kezébe dinamitot adtak. A napjainkban megrendő társadalmak véres tanubizonyosságot tesznek az emberek elvadulásáról, mindenütt, a hol az emberszeretet helyét önző érdek foglalta el. Az embertársakat nem ismerő önzés szülhet néhány milliomost, de tenger nyomor közepén, melynek hullámaival a munkásmilliók küzdenek, élethalál harcot. Ez a létküzdelem már a kétségbeesés eszközei után kapkod és örvögve dul szentségen, tűzhelyen, életben. A nyomort kell enyhíteni, az emberszeretet törvényével kell mérni a munkás embert, a ki sem áru, sem gép, hanem vérünk és csonunktunk. A szeretetnek szív- és érdekkonokságot kell fűzni az emberek között, hogy társuljanak közös célokra. A társak erejével megnő az egyén ereje is. Sok kis ember egyesült ereje felér a nagy tőkés erejével és diadalmas versenytárs lehet a munka mezőin. Ezzel a porszemekből hegyet alkotó erővel a társulás ruházza fel az emberparányokat. A társulást pedig rokonérzés szüli az érdek-társak közt. Ezt az érzést kell beoltani a meghasonlott világ szívébe. Az ellentétet békítse ki a testvéri mérték. A gyűlöletet irtsa ki a szeretet. Legyen béke és üdv az emberiség nagy családjában. Erre a célra vezetni a tévelygő világot: az igazi apostol küldetése. És a kiengesztelésnek ez a nagy feladata lelkesíti munkára Esztergom Főpapját, miként a Szent-István társulat nagy gyűlésén apostoli ihlettel mondá.

A mai társadalmak bajainak orvoslására »nem elég az ész, szív is kell hozzá és meleg részvét az emberiség nagy részének szenvedései iránt.« Ez az emberszerető Főpap vallása, a ki

Hugo Victor szavaival és saját tetteivel hirdeti saját törekvései irányát: Én javítani akarom a szenvedők helyzetét; de a javítások elseje: adjunk a szenvedőknek hitet és reményt. »A szeretetnek ki kell engesztelni az emberiség egy részét nem csak az Istennel, hanem önmagával, embertársaival, a földi étellel is.« Ime: a hit, remény és szeretet apostola! Az egyházfejedelem, ki ily czéltudatosan halad az apostoli küldetés útján, bizonynyára követi a mester példáját, ki tanítványokat és társakat nevelt maga mellé az üdvözítő munkára. Az a mester az evangéliom bölcsességével ruházta fel tanítványait. A mai kor evangéliuma a szeretet szellemétől áthatott társadalmi tudomány: a közgazdaság. Erre az evangéliumra minden papot meg kell tanítani, hogy ismerje a társadalmi javítás korszerű tanait, eszközeit és teljesítse apostoli küldetését hívei körében mint lelki atya, gazdaságában mint példás gazda, községében mint munkás társulatok szervezője, megyéjében mint a közügyek igazgatója, a törvényalkotó testben mint törvényhozó. E tudomány tette társadalmi és állami nagy hatalommá a német Rajnvidék lelkészeit, kik híveik élén haladnak gazdaságban, társulatokban, jótéví kezdeményekben. Ez a tudomány tette a nép javán munkáló német katholicismust olyan erőssé a hálás nép szeretete és ragaszkodása által, hogy a vaskancellár is meghódolt hatalma előtt és elment Canossába. Minden szemináriumban a legnagyobb gonddal tanítani kell a közgazdaságot és az azzal összefüggő társadalmi tudományok alapjait*) a lelkészi hivatás céljainak megfelelő módon és szellemben.

A társadalmi vész már kapuinkon zörget. Nincs vesztegetésre való idő. Szervezni kell a társadalmi segítyt, melynek leg-hathatósabb tényezői a lelki atyák, a nép legigazibb bizalmi férfiai, tanácsadói, barátai, gyámolai. És azután munkához kell látni apostoli buzgalommal. A szegényeknek és ügyefogyottaknak segítyre sietni, »az embertársak javáról gondosnak lenni, minden lelkipásztor kötelessége«, mondá a Főpásztor.

Tizenöt év előtt még nyugodtan lehetett tudományos felolvasásokat tartani a munkáskérdésről, ma tenni kell! — e szavakkal sürgeté a buzgó, főpap a társadalmi cselekvést. Mit kell tenni és hogyan? erre tanít meg a keresztény szeretet szellemétől áthatott közgazdaság tudománya, mely társadalmi önségely eszközeivel és intézményeivel megismertet.

Ha e szellemi fegyverzetet megadja bajnok-társainak a társadalmi vész leküzdéséhez a harcra tüzelő apostol: akkor áldásos életének diadalkoronájához hozzáfűzi a jövő győzelmét is, mely nem lehet más, mint a keresztény szeretet győzelme.

Ma tenni kell! — hangzék az apostoli buzdítás nem rég. De a legelső tett a tenni tanítás. Meg kell ismertetni a nép lelki atyáival a társadalmi önségely utait, eszközeit, intézményeit. A két ezer éves evangélium mellé fel kell venni a két ezer évvel haladottabb kor evangéliumát: a közgazdaságtant. Ne engedje a keresztény szellem a közboldogság tudományát a társadalmi ragadozás pogány eszközévé fajulni. Ragadja meg a kor e hatalmas fegyverét az emberszeretet tábora és vigye diadalra bomladozó társadalmainkban a szeretet és testvériség zászlóit.

Ezzel a lobogóval kezében új győzelmekre vezetheti az egyházat az emberiség üdvén munkáló apostol. Segítse az Isten!

RÖVID HIREK.

* **Jubilaeum.** Fürstenberg J. olmützi herceg-érsek bíbornok ő Eminentája a múlt napokban tartotta áldozó papságának

*) Ez ügyben indokolt javaslatot készítek a budapesti egyetem tanácsához és theologiai karához, melyet Főpapjainknak és szemináriumainknak szerencsém lesz figyelmébe ajánlani. (D. P.)

50 éves jubilaumát. A pápa Ő Szentsége külön levélben üdvözölte az ősz főpapot, a királyné Ő Felsége üdvözlő táviratot küldött... Üdvözölték még Károlyi Lajos és Albrecht főherceg, Erzsébet főherceg asszony és mások a főrendiek közül.

* **Simor János herceg primás jubilaumát** Rómában az ottani magyar Collegium tagjai is megünnepelték az ottani Szent Bertalan templomban, melytől a hercegprimásnak bibornoki czíme van, ünnepélyes szent misét mondtak, melyen testületileg megjelentek.

* **Új templom.** Tisza-Roffon új kath. templom épült, melynek felépítése költségeihez Samassa József egri érsek Ő Excellentiája három ezer forinttal járult.

* **Kitüntetés.** Jánossy Demjént a minorita rend főnökét a római szentszék részéről fényes kitüntetés érte. XIII. Leó pápa Ő Szentsége, a minorita rend generálisa dr. Soldaticz Bonaventura alázatos felterjesztésére Jánossy Demjén, a magyar-erdélyi minorita rend főnökének a »theologiae és artium liberarium doctor« címét adományozta. A jelzett egyházi ranggal járó jelvényeket — arany gyűrűt és arany zsinórt — valamint a pápai kinevezési okmányt a mult napokban nyújtották át a derék, érdemes rendfőnöknek. Ad multos annos!

* **Báthory István emlékünnepe.** Régi dicsőségről emlékezünk... fájdalom! a dicsőség nem igen osztályrésze többé a magyarnak, elhamvadt az a dicső ösök porával egyetemben! A mai materialistikus kor nem igen bír érzékkel a nagyság iránt; Báthory István az egykori erdélyi fejedelem s Lengyelország királya 300 év óta fekszik sírjában. Krakóban dec. 22-én mint Báthory István háromszázados elhalálózása napján, emlékünnepet rendeznek a lengyelek, melynek minél fényesebb tételére egész Lengyelországban tesznek előkészületeket. Talán Magyarország, de főleg a Királyhágón túli részek is tehetnének valamit az emlék-ünnep emelésére.

* **Tanulságos, dynamitos dolgok.** Az örök városból, a classicus Rómából, csak mindig szép dolgokról nyerünk értesülést. A pápa Ő Szentsége a nuntiusoknak meghagyta, hogy az illető udvarokat értesítsék a mantovai esetről, hol ugyanis Silvester pápa emlék-szobrát dynamittal röpitették a levegőbe hogy a helyén Garibaldinak szobrát emeljenek. Egyidejűleg arra is kérések a cabineteket, hogy a szent széklet támogassák, mert a radikálisok az olasz kormány több intézkedését a rombolásra felhívásnak magyarázzák. Quousque tandem?...

* **Emlékoszlop.** Az 1870-diki vaticáni zsinat emlékére emlékoszrot emeltet a pápa Ő Szentsége, melyet már IX. Pius pápa tervezett volt. Az emlékoszlop a vaticáni muzeum előtt fog felállíttatni.

* A budapesti központi papnevelő intézetben nov. hó 4-én d. u. 4 óraker tartják meg a hercegprimás jubilaumát zenészeti és szavalati akadémiával, melynek műsora a következő: 1. Haec dies. Férfi-négyes. Dallamát szerzé Zumsteeg. Előadja a kar. 2. Visszatekintés Simor János bibornok, hercegprimás tettek- és erényekben gazdag életére. Fölvassa Krasznay Zsigmond IV-ed évi hittanhallgató. 3. Deus omnipotens. Férfi-négyes. Dallama Kotheól. Énekli a kar. 3. Örömdal. Ünnepi költemény. Bedy Vincze. II-ed évi hittanhallgatótól. Fölvassa Kriszt Jenő IV-ed évi hittanhallgató. 5. Dics-hymnus. Szövegét és dallamát írta Bogisich Mihály prépost-plébános úr. Előadja a kar. 6. Pápai hymnus. Feleitől. Énekli a kar.

MINDENFÉLE.

VII. Frigyes dán király igen szerette az alsóbb rendű népet s a hol tehetett, segített rajta. 1840-ben mint koronaörökös Fünen sziget kormányzója és az ott elhelyezett hadesapatok főparancsnoka volt, Odense kastélyában udvart tartott és vig életet élt. Egyszer egy délután keresztül menvén a kastély udvarán, észre-

vesz egy öreg parasztot, ki kis kocsija mellett szomoruan álldogált és valakire várakozni látszott. A koronaörökös azonnal beszédbe bocsátkozott az öreggel, tőle tudta meg, hogy R. őrnagyot hozta a kastélyba falujából, mely két órányi távolságban fekszik Odense-től. A koronaörökös most ott hagyta magára a fuvarost és dolgai után látott. Esti 10 óraker ismét a kastély udvarára ment, hogy az ottan reá várakozó kocsijába szálljon, mely őt egy tánczestélyre viendő volt. Bámulattal vette észre, hogy az öreg paraszt étlen-szomjan még mindig ott várakozik az őrnagyra, szomorúan lecsüggesztve fejét lovaival egyetemben. A koronaörökös reggeli 4 óraker tért vissza a tánczestélyről, és még mindig ott találta az öreg parasztot a kastély udvarában.

— Menjen csak haza barátom — szölt a szegény fuvaroshoz a koronaörökös — ne várakozzék tovább az őrnagy úrra.

— Nem tehetem — válaszolá az öreg, füle tövét vakarva — farspont vagyok, várakoznom kell, azután az őrnagy úr igen haragos, heves természetű ember, bajom lesz, ha itt hagyom.

— Ne féljen semmit, magamra váalom a felelősséget — szöla a herceg és egy aranyat nyomott az öregnek markába.

A fuvaros megörült az ajándéknak és nyomban távozott a kastély udvarából.

Az őrnagy mintegy félóra mulva megérkezett és iszonyú haragra lobbant, hogy a fuvarost nem találta helyén, de találta helyette a koronaherceg parancsát, mely az őrnagyot nyolcz órára a kastélyba rendelte kihallgatásra.

Az őrnagy pontosan megjelent és az előszobában várakozott. Tíz óraker a herceg hadsegéde értesítette, hogy csak várakozzék, mert a herceg még nem talált időt elfogadására. A korona örökös pedig édesdeden szunnyadt ágyában, kipihelve a tánczestély fáradalmait.

Délben pompás reggelit vittek be a herceghez az őrnagy orra előtt.

— Aha! — gondolá magában az őrnagy — reggelire akar meghívni a koronaörökös, azért várakoztatott ily sokáig; igazán derék ember, mily kitüntetés reám nézve! De bizony a meghívás a reggelihez elmaradt, valamint elmaradt az öt óraker feltálat ebédhez; a szegény őrnagynak néznie és szagolnia kellett az étkeket és majdnem elájult az éhség és szomjuságtól. Végre esti nyolcz óraker kinyílik az ajtó és a hadsegéd jelenti, hogy az őrnagy úr beléphet, a koronaörökös kész elfogadni őt. A herceg nyájasan fogadja, kérdezősködik tőle egyről-másról, családjáról, egészségéről, hivatalos teendőiről.

Az őrnagy csak ámul-bámul, meg nem foghatja, miért hívatta és várakoztatta tulajdonképen a herceg; csak nem azért, hogy egészsége és családja felől tudakozódjék?

Végre megszözlalt a korona örökös:

— Őrnagy úr! — szölt mosolygva a herceg — haza bocsátottam az öreg fuvarosát, ki 12 órán át várakozott önre az udvarban, megsajnáltam a szegényt, láttam, hogy éhezik, szomjazik, valamint lova is, azért megparancsoltam neki, hogy menjen haza. Magától értetődik, hogy e miatt bántódása nem lehet.

Az őrnagy megszegyenlve állott a korona herceg előtt, valamit hebegett mentségére, de a herceg félbeszakította őt és mondá:

— Őrnagy ur! a parasztember is csak oly ember, mint mi, az országnak reá éppen oly szüksége van, mint reánk, nem illik, ha egy magasabb rangú tiszt vele szemben igaztalanságot követ el. Éljen boldogul őrnagy ur! szolgáljon e leczke tanulságu a jövőre is.

HIRDETÉSEK.

SZABÓ JÓZSEF és TÁRSAI 1-10

BUDAPESTI ASZTALOS-TÁRSASÁG

Budapest, József-tér 1. és fürdő-utca 5. (sarokház) a „virágcsokor”
ez vendéglővel egy házban.

Bátorkodunk raktáraink asztalos- és kárpitos-butor dúsz készletét a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig, ugy szalon-, ebédlő-, háló- és uri szobák berendezésére dió- és tölgyfában, u. m. fekete (Boüle) berakott munkákban, mint nemkülönben a legdiszesebb kor- és divatszerűbb szalon ükészetekben (garniturok) atlasz, brocat, selyem, pluche (bárszoy), creppe, jute és ripsz szövetekkel, továbbá ottomane, diván és más ülő és egyéb a házi berendezéshez szükséges butorokban, színdárság jótállása mellett a legjobb an ajánlani.

Árusítunk készpénzfizetés mellett:

2 chiffon fényezett diófa, egy ajtaju	32 frt.
2 chiffon fényezett diófa, kettős nyílással	40 „
2 ágy fényezett diófa, ...	24 „
1 széthuzható asztal fényezett diófa, 4 betéttel	16 „
1 írő asztal fényezett diófa	14 „
1 pamlag 4 kis, 2 nagy szőlyeszék jutakelméből	70 „
1 „ 4 „ 2 „ „ crep	85 „
1 „ 4 „ 2 „ „ ripszkelméből	75 „
1 „ 4 „ 2 „ „ selyemkelméből	115 „
1 „ 6 szék ripsz vagy jutakelméből	40 „
1 ottomane ripsz vagy jutakelméből	30 „

Képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk. — Vidéki megrendelések 10%-nyi felpénz mellett teljesítenek. — A butor jóságáért kezeskednek az asztalosmesterek.

Szabadalmazott szerkezetű ruganyos kocsik,

melyek játéka és tartóssága az eddig használatba lévőket jóval fölülmulja, **öt évi jótállás** mellett jutányos árákon kaphatók a föltaláló

KOROMPAY ALAJOS

kocsi-gyártónál.

Budapest, kerépesi-ut 34. szám.

A kocsi megpróbálhatók. 1-10

A m. t. katonatiszt urak, államhivatalnok és tanár urak, egyh. férfiak és más jó állomásu egyének részére

BUTOROK

a legegyszerűbbtől a legfinomabbig, igen kedvező feltételek és olcsó árak mellett

részletfizetésre

eladatnak. — Bővebb értesítést nyújt:

BANDI SÁNDOR ur

SZABÓ JÓZSEF butorkereskedésében

Budapest, nádor-utca 1., a magyar országos bank új épületében. Felvilágosítások és egyes rajzok készséggel küldetnek, nagyobb szükségletnél megküldjük a butor-albumot 1 1/2 frt ellen, mely összeg azonban az album visszaérkezése után 14 nap alatt visszaszolgáltatik. 5-6

Brünni kelme egy elegáns őszi vagy téli **ÖLTÖNYRE**

3.10 méter hosszú darabokban, teljesen elégséges egy férfi öltönyre, a finom frt 4.80, a legfinomabb frt 7.75, a legeslegfinomabb frt 10.50

VALÓDI GYAPJUKELME

Palmerston és Boy téli kabátokra méterje 2.50-5 frt. Loden frt 2.25-3 frt. Női posztó méterje frt 1.25-1.61, frt 2.50-ig, küldi bárhova postautárvétellel a következő fin. posztó gyári raktár

SIEGEL-IMHOF

Brünn, Ferdinandstrasse 10.

Nyilatkozat. A fenti cég kelmei tartós és izléses készítés által különösen kiténnek. A cég ismert lelkiismeretessége és tekintélyes versenyképessége az iránt is kezeskedik, hogy csak a legjobb áru a kiválasztott minta szerint szállíttatik. Kívánatra a fenti raktár küld mintákat ingyen és bérmentve. 4-10

Kincsem - sorsjegyek

á 1 frt **11** sorsjegy **10** frt csak

Főnyeremény készpénzben!

50.000 frt

10.000 frt, 5000 frt 20% lev. | 4788 pénz-nyeremény

A magyar lovar-egylet sorsjegy-irodája: Budapest, váci-utca 6. szám.

1-8

Butor occasio.

5-6

Beállt viszonyok következtében, az összes szolidan készített finom és egyszerű butorok jóval a készítési áron alul adatnak el. A helyiség is azonnal átvehető. Butor-raktár nádor-utca 4. szám.

Kiadja a Szent-István-Társulat (Lövész-utca 13-dik szám.) — Felelős szerkesztő: **Kürucz Antal.** Társ-szerkesztő: **Hummer Nándor.**

Budapest, 1886. Nyomatott az Athenaeum r. társ. könyvnyomdájában. (Ferencz-tere Athenaeum-épület.)